

TOLEO NOVEMBA-DISEMBA 2023

MUGAMBI

JARIDA LITAKALOTOLEWA KILA MWEZI NA IDARA
YA UPASHANAJI HABARI

JIMBO KATOLIKI LA MUSOMA

S.L.P 93, Musoma –Tanzania

Somu:+255 754 076 709/0764 525 906/0755 893 303

USIWE KIKWAZO CHA MAFANIKO YA MTU - ASKOFU MSONGANZILA

WAAMINI WA PAROKIA YA MUGUMU WAKIWA WAMEVALIA KITENGE CHA JUBILEI YA MIAKA 40 YA UPADRI WA ASKOFU MICHAEL MSONGANZILA WAKATI WA UZINDUZI WA JUBILEI HIYO KATIKA PAROKIA HIYO.(PICHA NA MWANDISHI WETU).

SHULE ZA JIMBO ZANG'ARA MATOKEO YA DARASA LA SABA 2023

BLESSED EDMUND, MWL. NYERERE, BAKHITA ZANG'ARA

Mwl. Boniphace Luzangi
Katibu Msaidizi wa Elimu Jimbo Musoma

Katibu Msaidizi wa Elimu Jimbo Katoliki la Musoma Mwl. Boniphace Luzangi Ametoa tathimini ya matokeo hayo ,awapongeza wanafunzi, walimu na wazazi kwa Ushirikiano walioiunyesha wakati wa kipindi chote wanafunzi walipokuwa shulen Na kusababisha kupatikana kwa matokeo hayo mazuri.

Na Waandishi Maalum – Musoma

Kutoka Uk wa 1:

VIKAO VYA KAMATI MAANDALIZI YA JUBILEI MIAKA 40 YA UPADRI VINAENDELEA

Upendo Huvumilia Yote: Hiki ni Kitenge cha Jubilei ya Miaka 40 ya Upadri wa Baba Askofu Michael Msonganzila

VIKAO VYA MAAANDALIZI YA JUBILEI

SHULE ZA JIMBO ZANG'ARA

Na Veronica Modest Musoma

Shule za Jimbo Katoliki la Musoma zimeng'ara katka matokeo ya darasa la saba kwa mwaka 2023 katika Mkoa wa Mara.

Akitoa tathimini ya matokeo hayo Katibu Msaidizi wa Elimu Jimbo la Musoma Mwl.Boniphace Luzangi amesema shule ya Mwalimu Nyerere imekuwa ya kwanza kwa kuwa na matokeo mazuri ,ikifuaatiwa na shule ya Blessed Edmund ya Kiabakari huku shule ya Bakhita ikishika nafasi ya tatu kati ya shule 16 za Jimbo la Musoma, lakini kiwilaya shule ya Bakhita ikishika nafasi ya pili kwa kuzidiwa pointi moja tu na shule ya ghati Memorial

Mwalimu Luzangi amewapongeza wanafunzi,walimu na wazazi pamoja na wote waliowasaidia wanafunzi hao katika kuhakikisha shule zetu zinapata matokeo mazuri.

"matokeo haya yanatokana na maadalizi mazuri ya mitihani yetu ya mara kwa mara tuliyokuwa tunaifanya ,na niwaombe wale wakuu wote ambao huwa hawashiriki mitihani hii washiriki maana inawaandaa watoto wetu kisaikolojia na kujiamini katika kujibu maswali"amesema Mwl.Luzangi.

Amewaomba wakuu wa shule kutobweteka kutokana na matokeo haya mazuri bali waendelee kuwa wabunifu zaidi na kuongeza juhudhi katika kufundisha ,huku akisisitiza wazazi kuendelea kuwalipia watoto wao ada kwa wakati ili wasikatishe masomo pindi wanaporudishwa nyumbani kwa ajili ya ada na hivyo kukosa baadhi ya vipindi vya masomo darasani.

**TUTUMIE JUBILEI
KUPANDA MITI ILI
KUTUNZA
MAZINGIRA**

Na Dokta Costa Mniko

Musoma

**LAUDATO SI ni tamko la
Baba Mtakatifu Francisco
kuhusu umuhimu wa
kutunza mazingira yetu.**

LAUDATOSI maana ya ke
*utukufu kwako Mungu
muumbaji.*

Siku zote tuione sura ya
Mungu katika vile
alivyoviumba, km
mimea,wanyama,watunk.
Tuutunze uumbaji wa Mungu
uliowekwa katika utashi
wetu sisi binadamu.
Tukifanya hivyo dunia itabaki
na uasili wake.

Tuwajibike kutunza
mazingira kinadharia – yaani
kama vile tunakiishi kiapo
tulichoapa. Tuwjibike bila
kuhitaji kusukumwa na
kusimamiwa!

Tujiulize: Je, tunapochafua
mazingira hatutendi dhambi?

Mabadiliko yaki
ekolojia(ecology)
yanayosababishwa na

maendeleo ya sayansi na
uchumi yanaathiri sayari yetu
– kiroho na kimaadili.Sayansi
na teknolojia visipingane na
mafundisho ya dini bali view
pamoja. Dini pia inayo nafasi
muhimu sana katika kutunza
mazingira.

Je, sikweli kwamba
binadamu tumejikweza
sana? Tukumbuke
ulimwengu ulikuwapo kabla
binadamu hatujaumbwa. Ni
vyema tuutunze uasili wa
ulimwengu na sio kuuharibu.

Maisha yetu na shughuli
zetu visiende kombo na
kuuharibu ulimwengu.

Maendeleo ya teknolojia
yasimwondoe binadamu
katika nafasi yake hapa
ulimwenguni. Teknolojia
isichukue nafasi ya utawala
wa Mungu!

Vitu vya msingi kwa
maisha ya binadamu ni
muhimu vilindwe katika
mazingira yetu. Tukumbuke
ulimwengu ni mmoja na
dunia imeunganishwa
sehemu moja ikiharibika na
zingine pia zitaguswa.

Maazimio ya kutunza
mazingira yalenge dunia

nzima na sio maslahi ya
sehemu moja tu.

Ni vyema tuongoke
kiekolojia (ecological
conversion).

Tumeharibu sana
mazingira. Uharibifu mkubwa
wa mazingira unasababishwa
na nchi tajiri sana na nchi
maskini sana dunaini.
Inatupasa kutubu na
kubadilika ili tuendane na
uumbaji na mazingira
tuliyomo. Elimu msingi ya
ekolojia ni muhimu

sana.Tumekabidhiwa
tuutunze ulimwengu kwa ajili
ya vizazi vijavyo.Ekolojia ni
muhimu kwa maisha, km
Chakula,Wanyama Madawa
ya asili na ya kisasa Mimea
nk. Tukumbuke mimea
inanyonya hewa chafu na
kutengeneza hewa safi
tunayoipumua sisi kwa uhai
wetu.Hali ilivyosasa,Ekari
Milioni 6 za misitu
huharibiwa kila mwaka!

Asilimia 75 yaardhi
imebadilika,silimia 66 ya
bahari imeathirika! Barafu
zinayeyuka! Bahari
zimepanuka! Hali hii
inasababisha watu kuhama

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

visiwa vinavyozama au
kuhama kutoka maeneo ya
pwani walipokuwa
wanaishi.,matukio ya
mafuriko
yameongezeka.Mmomonyok
o na maporomoko ya ardhi
vimeongezeka. Ongezeko la
vimbunga.Matukio ya
viangazi yamekuwa mengi na
kusababisha uhaba wa
majira,njaa ya
chakula.Viumbe hai Milioni 1
vinatishiwa kutoweka
duniani! Mabadiliko katika
uwiano wa viumbe hai katika
mazingira mbalimbali.
Ongezeko la gesiza'carbon
dioxide'na 'methane'
anganinakusababishakuonge
zekakwajotoduniani.
Mabadiliko haya yanaathiri
ubora wa maisha yetu.
Mabadiliko haya hasi
yameletwana ongezeko la
watu dunia nilinaloonge
zama hitaji na matumizi ya
rasilimalina uhaba wa
ardhi,ongezeko la shughuli za
kiuchumi na biashara.
Matumizi makubwa ya
mafuta ya petrol, dizeli,
makaa ya mawe, gesi nk
yanachafua hali ya hewa.

Mabadiliko ya hali ya hewa
kutokana na shughuli hizi
yameiathiri ekolojia yetu na
kuongeza joto duniani.
Uhamaji wa watu kutoka
vijiji ni kwenda mijini pia
unaongeza mahitaji ya maji
na usafi mijini na unaongeza
hatari za magonjwa ya
milipuko na changamoto
zingine.

NI NINI SASA KIFANYIKE?

Wote tunawajibika! Kila
nchi ichukue hatua kulingana
na mazingira yake.Sheria
zitungwe na miongozo
iwepo,maendeleo yetu
tunayoyafanya yasiathiri
mazingira yetu.Tutumie
rasilimali zetu kwa faida ya
vizazi vijavyo.Umaskini na
ukosefu wa elimu huwafanya
watu wengine washindwe
kutumia vizuri rasilimali
zilizopo katika mazingira yao.
Hili linaathiri sana nchi
maskini.Dini
zielimishe waamini
wake.Watu wema wakikaa
kimya uovu unaongezeka!
Ukweliutatuwekahuru.
Tuacheunafiki.
Tuhubiriyaletunayoamini:Tua
nzishe vitalu vya

miti.Tupande miti kama
kumbukumbu kabla ya
kufunga ndoa, kuadhimisha
siku ya kuzaliwa kwetu, na
Jubilei mbalimbali!

Shule zetu zioteshe
miti,elimu ya mazingira
itolewe kuanzia shule za
msingi.Watoto walelewe ili
wawe na dhamiri
inayofundisha.

Masomo ya mazingira pia ya
fundishwe katika
katekesi.,tuheshimu
mazingira,tusiyachafue.
Uelewa binafsi,na wa
pamoja,nimuhimu.
Uwajibikaji binafsi, na wa
pamoja,nimuhimu.Mafanikio
binafsi, na ya pamoja,
nimuhimu sana.Tuijulize
tunatoka wapi na tunaenda
wapi? Tufikiri kabla ya
kutenda.Tupunguzematumizi
yavifaavya 'plastic', petrol,
dizeli, makaa ya mawen.
Watuwapewembadalawakun
inamkaa.Tutumie'biogas'/um
emenk.Tuheshimu uwianowa
viumbehaikatikamazingirayet
u. Cho chotekikiathirika,
vyote hatimaye vita guswa.
Tunaishikwakutegemeana.

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

Tuufurahienatuushangilieha iwetu.Uhaiwetuusigeukekuw amatesokwetu!	DUNIA NI NYUMBA YETU SOTE, NA MITI NI MAPAFU YA DUNIA!!!KUKATA MTI SI	KUISHI. HATUNA MBADALA WAKE!!! ATUKUZWE MUNGU WA
TUSIBAKE DUNIA KUPITIA MAZINGIRA!!!	DHAMBI BALI KUHARIBU MAZINGIRA NI DHAMBI!!!	MBINGUNI, MUUMBWA WA VITU VYOTE.
MAZINGIRA YETU NI ZAWADI KUTOKA KWA MUNGU!!!	KILA KITU KIMEUMBWA NA MUNGU KWA KIPIMO!! TUCHAGUE MOJA:	Mwandishi wa Makala hii ni Dr. Costa C. Muniko Kutokana na semina ya
DHAMBI KUBWA KWETU NI DHAMBI YA KUTOKUTENDA, YA	KUHESHIMU UUMBAJI WA MUNGU, AU KUANGAMIA!!! TUNA SAYARI MOJA TU YA	AMECEA iliyofanyika Dar Es Salaam tarehe 11.07.2022. SIMU: 0782946510
KUTOCHUKUA HATUA!!!		

USIWE KIKWAZO KWA WENGINE KAMA UNATAKA KUFANIKIWA- ASK MSONGANZILA

Na Veronica Modest Mugumu ASKOFU wa Jimbo Katoliki la Musoma Michael Msonganzila amewakumbusha waamini nchini kuacha tabia ya kuzuia mafanikio ya watu wengine , hasa pale wanapotakiwa kusaidia mhitaji au kutoa msaada wa jambo fulani kwa watu wengine ikiwa wanataka kuwa na mafanikio makubwa.

Askofu Msonganzila ameyasema hayo Novemba 5,2023 wakati wa homilia katika Parokia ya Mtakatifu. Fransisko wa Asizi Mugumu ambapo amesema waamini wengi wamejivika ngozi ya Kondoo kwa kumtazama machoni kumbe ndani ni mbwa mwitu ambaye anaweza kukuraru muda wowote kama utahitaji msaada wake,huku moyoni akiwa

amedhamiria kukukwamisha au kukumaliza kabisa.

"Kama unataka kuwa na mafanikio tembea na watu,Uwezi kufanikiwa ukiwa sehemu ya kutengeneza vikazo kwa watu wengine, watu wanapohitaji msaada wako wasaidie kadri uwezavyo na wasiishie kusikitika tu na kuwa na manug'uniko mionyoni mwao , huwezi kubarikiwa wala kufanikiwa hata kama unavyo

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

vitaisha tu," amesema Askofu Msonganzila.

Askofu huyo amesisitiza kuwa maisha yetu kila siku ni elimu huwezi kufanikiwa kama unanungunikiwa na watu, tunafundishwa kupendana, kuheshimiana, kusaidiana katika hali zote za mwenye nacho na asiyenacho na kuelekezana kwa kuwa mafanikio ya mtu ye yeyote yanahitaji mashirikiano na watu mbalimbali, hivyo pale unapoombwa msaada toa unapoona unaweza kusaidia.

Askofu amewataka waamini kubadilika hasa kwa kujitolea mafano wake yeye mwenyewe kuwa kama angekuwa kikwazo kwa wengine angesingeweza kufikisha miaka 40 ya Upadri, na kwamba unapoondoaa vikwazo kwa wengine unajifungulia njia na baraka tele, hivyo waamini

waendelee kuombeana, kushauriana na kusaidia ili kumtangaza Kristo.

Msonganzila amewapongeza waamini wa Parokia hiyo kwa ushirikiano walionao hasa katika kujiletea Maendeleo yao kama Parokia na majitoleo yao ambayo wanasa idia watu lakini pia mshikamano walionao udumu milele kamwe wasiwe sehemu ya vikwazo kwa wengine maana watajinyima baraka.

Paroko wa Parokia hiyo Padri Joel Marwa amemshukuru Baba Askofu kwa kufika katika Parokia hiyo na kuwapa ujumbe ambao unazidi kuwaimarisha zaidi kiimani.

HISTORIA IMEANDIKWA: MASONGA WATIMIZA MIAKA 75 YA UINJILISHAJI

Na Padri Joachim Makaya –Masonga.

Parokia ya Masonga iko katika Jimbo la Musoma, Udekanu wa Rorrya. Parokia hii inapakana na Parokia za Muhuru (nchini Kenya) na Parokia ya Shirati, Nyarombo na Tatwe.

Parokia ya Masonga ilianzishwa mnamo mwaka 1948. Katika mwaka huo Pd. Albert Good MM akiwa na mapadre wenzake wa shirika hilo la Maryknoll kutoka nchini Marekani, walifika katika eneo la kijiji cha Sota, kwa sasa ni Shirati, ambako ndiko kulikuwa na Bandari ndogo ya mashua zilizotumiwa kama vyombo vya usafiri kwa wakati huo.

Walipofika eneo hilo walikwenda kujitambulisha kwa Chief Nyatega, aliyekuwa mtawala wa eneo hilo. Lengo lao likiwa ni kutaka kuanzisha Misheni katika eneo la Sota ili kuwasaidia baadhi ya wakristo wachache wa makabila ya Wasuba, Warieli, Wakine na jamii nyingine za makabila yenye asili ya kikurya ya maeneo haya ili wapate huduma za kiroho kwa ukaribu zaidi na

pia kwa lugha yao ya asili (au inayokaribiana na yao), kwani kabla ya hapo waliokuwa wameupokea ukristo walikuwa wakipata huduma za kiroho kutoka Parokia ya Kowak na mwanzoni walipata kutoka Parokia ya Nyegina.

Eneo hili ambako wamisionari hawa walifika (Sota na baadaye Masonga) wakazi wake kiasili sio wa kabilo la Waluo. Hivyo, walipokuwa wakienda kupata huduma Kowak, sio tu kwamba walitembea umbali mrefu, bali pia walikuwa wakihudumiwa kwa shida kwa sababu ya changamoto za lugha. Kuna utofauti mkubwa uliyopo kati ya Kirieli (chenye asili ya ukurya ndani yake. Lugha asili ya maeneo ya Masonga) na Kijaluo (lugha iliyotumika katika misheni ya Kowak).

Walipofika kwa Chief Nyatega, Padre Good na wenzake hawakupokelewa kwa furaha. Hofu za ukoloni na ugeni wa rangi nyeupe, viliwachochea Chief na watu

wake kutowapokea watu hawa.

Baada ya ombi lao kuwekewa msisitizo na kuonesha kuwa hawajaja huku kwa lengo au nia mbaya, basi Chief aliwaruhusu waondoke Sota, waende mbali kidogo kwenye eneo lililokuwa porini kidogo, yaani, Masonga. Hivyo, walipanda mashuani na kufika eneo la Masonga.

Hapa Masonga pia walipokelewa kwa mashaka kidogo na hofu; ila kwa kuwa Chief alishawapa kibali ikabidi watu wa Masonga wavumilie tu na kujaribu kuwapima kama ni watu wema.

Walipofika hapa Masonga, wamisionari hao walijenga kikanisa kidogo cha tope na kuanza kuwashubiria watu Injili. Ikumbukwe kuwa, kwa wakati huo, ili mmisionari atumwe mahali katika maeneo yetu ya jamii za kiafrika, ilimpasa kuwa na uelewa wa lugha ya eneo husika walau kwa kiwango fulani. Padre Good alikuwa na uelewa wa kiwango chake wa lugha ya Kirieli, na

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

kumbe mawasiliano kati
yake na wenyeji wake
hayakuwa magumu sana,
japo changamoto ziliwepo.

Baada ya kuwakusanya
wakristo wachache
walikuwepo maeneo haya.
Hapa tukumbuke kuwa, sio
kwamba hakukuwa kabisa na
ukristo katoliki katika eneo
hili la Parokia ya Masonga.
Ukristo uliokuwa
umepandikizwa kutoka
Kowak, Nyegina na maeneo
mengine ya ndani ya
Tanzania na hata huko
Kenya ulikuwa umewafikia
watu wachache sana wa
maeneo ya Masonga na vijiji
vya jirani na hao ndio
waliokuwa mbegu ya
kuwapa ushirikiano japo kwa
taabu na hofu hawa
wamisionari waliokuja
kupiga kambi hapa Masonga.

Uwepo wa ukristo huku
ulichochewa na uwepo wa
bandari ndogo ya Sota
ambayo kwa wakati huo
ilitumika kwa usafirishaji wa
abiria na mizigo kutoka
Musoma kuja Sota na
kuelekea hadi Kenya. Hivyo,
kutoka katika Misheni ya
Kowak iliyoanza mwaka
1933, ukristo ulienezwu hadi
maeneo haya ya warieli,
ambapo kabla ya ujio rasmi
wa wamisionari hawa,

kulikuwa na kigango cha
Parokia ya Kowak
kilichokuwa katika kitongoji
cha Kirengo, Kijiji cha Sota.
Kigango hicho kiliitwa
Kirengo-Sota. Na hapo kwa
mara chache huduma za
kiroho zilitolewa na
wamisionari kutoka Kowak
Dudu.

Kumbe, baada ya kuwa
Masonga pameonekana
kuwa ndipo Misheni
itakayowahudumia watu wa
jamii za Kirieli na kisuba na
jamii nyagine za asili ya
kikurya wasiotumia kijalu,
basi uongozi wa Kanisa
Katoliki wakati huo, chini ya
Mheshimiwa sana Joseph
Blomious M.Afri. Vika wa
kitume wa Vikarieti ya
kitume ya Musoma-Maswa
uliingia makubaliano na
Chief Nyatega ya kulipa
Kanisa Katoliki ardhi na
kuruhusu waendelee na
utume wao.

Makubaliano hayo
yalifanyika Septemba 1948.
Kumbukumbuku zinaonesha
kuwa baada ya makubaliano
hayo Parokia ilianzishwa na
Kanisa kubwa sasa la
Parokia likajengwa. Nyaraka
zinaonesha kuwa hadi tarehe
07 Oktoba 1948 kulikuwa
tayari na shughuli
mbalimbali za huduma za
kiroho zilizokuwa zikitolewa
Masonga.

Na kwa muda, wamisionari
walichagua kulitumia
lililokuwa Kanisa la Kigango
cha Kirengo-Sota kama
Kanisa la maadhimisho

makubwa ya kiibada, lakini
wao walikuwa wakiishi
katika kanyumba kadogo
walikokajenga hapa
Masonga na waliendelea
kutumia pia kakanisa kadogo
walikokajenga hapa
Masonga walipofika, huku
wakiendelea kujenga kanisa
jipyka kubwa.

Shughuli za ujenzi Kanisa
hilo ilipomalizika,
wakahama kutoka kusali
kigangoni Kirengo-Sota na
kuanza kusali katika Kanisa
kubwa jipyka hapa Masonga.
Na kuanzia mwaka 1950
waamini wa kwanza 242
wakabatizwa hapa
Masonga, kule Sota na
Kowak.

Haikuchukua muda mrefu
kabla Kanisa hilo jipyka
kuonekana dogo, hivyo
mwaka 1964 ujenzi wa
Kanisa jipyka kubwa, ambalo
ndilo linalotumika hadi sasa
ulianza.

Askofu John Rudin wa
Jimbo la Musoma alilibariki
Kanisa hilo mwaka 1965 na
likaanza kutumika rasmi
mwaka 1966. Kanisa la
zamani sasa, likabadiishiwa
matumizi na kuwa ukumbi
wa Parokia, kisha kwa sasa
limegeuzwa kuwa bweni la

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

vijana wanaosoma katika Shule ya Sekondari, Masonga.

Ni kweli kwamba Pd. Albert Good MM aliweka msingi, na baadaye wenzake waliendeleza kazi hiyo na mpaka sasa imetimia miaka 75 tangu kuanzishwa Parokia ya Masonga, Mapadre wapatao 28 wamekwisha kuhudumu kwa vipindi tofauti tofauti katika Parokia hii ya Masonga kwa nafasi mbalimbali kama Maparoko au wasaidizi wao. Kwa sasa Paroko wa Parokia hii, ambaye ndiye Padre wa 28 kuhudumu hapa Masonga ni Padre Joackim Abel Makaya wa Jimbo la Musoma.

Baada ya watu kuipokea imani katoliki, na ikumbukwe kuwa Ukristo Katoliki ndio wa kwanza kufika katika maeneo haya ya Masonga, Sota, Shirati na kwingineko katika ukanda huu, watu wengi wamebatizwa hapa Masonga na kitabu cha Ubatizo kinaonesha uwepo wa waamini zaidi ya elfu kumi na nane(18,000) waliobatizwa kuanzia 1950 hadi 2023 katika Parokia ya Masonga, kuanzia 1950 kwa mujibu wa rekodi rasmi

zilizowekwa na mapadri waliopita katika Parokia hiyo.

Kuongezeka kwa wakristo kulipelekea uhitaji wa kuanzishwa kwa vigango ili kusogeza huduma ya kiroho karibu zaidi na watu. Kigango cha Kirengo-Sota kilichokuwa cha Parokia ya Kowak ambayo ndio iliyoizaa Parokia ya Masonga, kilihamia Parokia ya Masonga, na kwa sasa kipo Parokia ya Shirati.

Kigango cha Kirongwe, kilicho mpakani kabisa mwa Tanzania na Kenya, ndicho cha kwanza kuanzishwa baada ya Masonga kuanzishwa. Kisha vikafuata vigango vya Obembe, Shirati, ambayo baadaye ilikuwa Parokia, Nyahera, Bubombi na Nyambori.

Kutoka Masonga ilianzishwa Parokia ya Nyarombo na badaye Parokia ya Shirati. Huduma za kichungaji zilizotolewa na Mapadre wamisionari wa Maryknoll ziliendelezwa na mapadre wazalendo wa Jimbo la Musoma na mapadre wa Fidei donum kutoka nchini Poland. Na kwa sasa Padre mzalendo, mwanajimbo la Musoma huendelea kutoa huduma. Sanjari na huduma hizo za mapadre, Makatekista hawajaacha kusaidia huduma za kichungaji. Wao wamefanya kazi ya kuwasaidia mapadre katika huduma yao. Hadi sasa Parokia ya Masonga ina

jumla ya makatekista watano (5) walio hai kiutume na wawili waliostaifu.

Mnamo mwaka 1993 kwa makubaliano kati ya Jimbo na uongozi wa shirika, watawa wa kiume wa shirika la Maria (Marist Brothers) kutoka nchini Mexico na kwa sasa waafrika wakiwepo walifika Masonga kufanya utume wa kufundisha katika shule ya Parokia, Masonga Sekondari. Baadaye Masista wa Shirika la Umwilisho walifika kufanya utume katika Shule ya Msingi ya Milenia ya tatu.

Uwepo wa watawa hao wa kiume na wa kike umetia chachu ya uinilishaji katika Parokia hii ya Masonga. Tangu kuanzishwa kwake mpaka sasa inaposherehekeea miaka 75 ya kuanzishwa kwake, Parokia ya Masonga imepitia mambo mengi: mazuri na mbaya yamo ya kutosha. Kumbe kwa kuitamaza nyuma kwa jicho la shukrani na la kuomba msamaha kwa mapungufu yetu, huku tukiitarajia mbele yenye uangavu na ukomavu wa kiroho, hatuna budi kumshukuru Mungu kwa yote.

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

Na hivyo, kauli mbiu ya Jubilei yetu ya Masonga ni JUBILEI MASONGA - TUTUBU NA KUIAMINI INJILI.

Sherehe za Jubilei ya Miaka 75 tangu kuanzishwa Parokia ya Masonga zilizinduliwa tarehe 12, Februari, 2023 kwa Misa Takatifu iliyoongozwa na Mhe. Pd. Julius Auko Ogolla, Naibu wa Askofu wa Musoma, kwa niaba ya Mhashamu Baba Askofu Michael Msonganzila wa Jimbo la Musoma na kuadhimisha kilele chake tarehe 09, Novemba, 2023 kwa Misa Takatifu iliyoongozwa na Baba Askofu Michael Msonganzila wa Jimbo la Musoma, na kuudhuriwa na mapadre, watawa na waamini walei kutoka Parokiani Masonga na Parokia mbalimbali za Jimbo la Musoma.

Katika kufanya jubilee hii,

tulikuwa na matembezi ya Biblia Takatifu katika Familia zetu za wakristo wa Masonga. Zoezi hilo la kiroho lilifanyika tangu tarehe 30, Aprili 2023 hadi tarehe 05, Novemba, 2023. Lengo kubwa likiwa kuamsha imani zaidi ya waamini na kuishi ipasavyo imani yao.

Kuwahimiza wale ambao hawapokei sakramenti kurejea kupokea Sakramenti na kubanduka kutoka katika maisha ya vikwazo vyta kisakramenti na ukristo wa mazoea mabaya hali ambayo imetupatia mafanikio makubwa sana kiimani.

Lakini pia tarehe 07, Oktoba 2023, tulifanya Hija ya kiparokia kwa heshima ya Mama Bikira Maria. Hija hiyo ilifanyika kwa kuandamana huku tukisali Rozari Takatifu kutokea Parokiani Masonga hadi Parokia ya Shirati. Hapo tulipokelewa na wenyeji wetu wakiongozwa na Baba Paroko wao, Pd. Konrad Caputa. Tukapata fursa ya kusali, kuungama na Misa ya kufunga Hija, bila kusahahu ukarimu tulioonyeshwa na wenyeji wetu. Matendo

hayo ya kiibada yalitujenga sana Kiroho na yameacha alama maishani mwetu.

Matembezi ya Baba Paroko, Pd. Joackim Makaya kwenye nyumba za waamini, kuzibariki familia za Kikristo, pia yalikuwa sehemu ya Jubilei yetu. Hayo nayo yametugusa kwa undani sana. Katika yote, hatuna budi kumwambia Mungu, Asante sana, tunakushukuru, tunakupenda. Na watu wote, tunawashukuru, tunawapenda kwa majitoleo yao katika kufikisha mbali neon la Mungu.

Kumbe tunamwalika kila mmoja kuendelea kutubu. Pia tunamshukuru Mungu kwa zawadi ya Imani, hivyo, kunahimizana kuiamini Injili; ili kwa mwanga wa Neno wa Mungu, tupigane vita vilivyo vizuri, mwendo tuumalize tukiwa tumeilinda Imani. Na hivyo, kwa mastahili ya Maisha, Mateso, Kifo, na Ufufuko wa Bwana wetu Yesu Kristo, tufike mbinguni kwenye uzima, tufurahi na Mungu na Mama yetu Bikira Maria, tukiwa watakatifu mionganoni mwa watakatifu wote, milele na milele. Amina.

Mwandishi wa Mkala hii ni Padri Joachimu Makaya Paroko wa Parokia ya Masonga

SIMU: 0754 8438 885

TUKOSOANE KWA HAKI NA UPOLE NA SIO KUFOKEANA-PADRI LUVAKUBANDI

Na Veronica Modest Musoma.
Wakristo wanatakiwa kuwakosea watu wanaowaona wamekosea iwe kwa kwao kujua au kutokujua kwa kutumia hekima na busara pasipo kuharibu au kumchafua mtu.

Akizungumza wakati wa misa za kila wiki za wafanyakazi wa makao makuu ya Jimbo, Padri Robert Luvakubandi amesema hakuna binadamu aliyekamilika bali kila mtu ana mapungufu yake hivyo unapomuona amekosea jambo fulani basi huna budi kumkosoa kwa hekima ili kuendelea kulinda heshi na utu wake

"Tunaishi katika jumuiya yenye changamoto za kila

aina ,hakuna aliyekamilika,kinachotakiwa kwa mwenzako ni kumkosoa kwa kulinda haiba yake kwani wengine wanapomuona mtu kakosea huenda na kumkosoa kwa kumtukana bila hata kujua ana hali gani kwa wakati huo ,huenda kavurugwa au kapatwa na jambo gani ambalo hata yeye hawezি kukumbuka kwa wakati huo"amesema Padri Luvakubandi.

Amewataka waamini na jamii kwa ujumla kuishi maisha ya msamaha na unyenyekevu ili kujenga jumuiya yenye furaha,aman na upendo kwa kuwa wote hapa duniani tu wasafiri hakuna aliye na maisha ya

kudumu,hivyo ni vema kukosoana kwa hekina na upendo.

Padri Luvakubandi amesema ili ukomae katika jambo fulani ni lazima ufanye makosa ili kuwa imara zaidi,chakujifunza ni kwamba unapogundua umekosea basi ni vema ukaomba msamahaha ili kuwa mnyenyekevu na mwenye hekima kama ya mzee Suleimani.

Amewaomba watumishi wote waliona na nafasi mbalimbali katika taasisi kuhakikisha wanatenda jambo kwa upendo na ukarimu kwa watu wanaowahudumia ili kumtangaza Kristo.

KUTOVUMILIANA BAINA YA WANANDOA YATAJWA KUWA CHANZO CHA NDOA KUVUNJIKI

Na Dkt Costa Mnicko - Musoma

Ukosefu wa heshima ndani ya nyumba umetajwa kuwa chanzo kikuu cha uvunjifu wa ndoa huku uvumilivu na kusameheana pale mmoja anapokosea mwenzake vikikosa nafasi ndani ya nyumba.

Haya yameelezwa na daktari Costa mniko wakati akizungumza na MUGAMBI ambapo amesema changamoto za ndoa zimeendelea kuongezeka siku hadi siku tofauti na miaka ya nyuma, jambo ambalo linahatarisha vizazi vijavyo na kusababisha kuwepo kwa ongezeko la watoto wasio na malezi ya wazazi wawili.

Daktari Mniko anasema mambao mengi yanayotokea ndani ya ndoa za sasa yanatokana na vijana wengi kuwa na uchaguzi dhaifu wa mwenza wao, hasa kwa kuangalia vitu ambavyo katika safari ya maisha huwa havitazamwi kwa kina mathalani mtu anatazama mvuto wa sura peke yake, kazi, elimu mali na sifa za mtu kuwa na pesa vitu hivi mara kadhaa baada ya kuanza

safari ya pamoja huwa havina thamani tena matokeo yake vinaleta uvunjifu wa ndoa na hivyo matarajio ya wanandoa yanapotea kabisa kwani hakuna tena upendo wa dhati bali kinachotafutwa ni maisha rahisi na mazuri.

Daktari Mniko anaongeza kuwa baada ya yote hayo kutokea ndio kutokuheshimiana ipaswavyo kunajitokeza na hapo sasa hata umuhimu wa tendo la ndoa unapotea na kupelekea kuzaa nje ya ndoa ,kuongezeka kwa ndoa za mitala ,ongezeko la kuambukizana kwa magonjwa ya zinaa,na mwisho wa siku ndoa inavunjika kwani kila mtu anataka kummiliki mwenza wake kitu ambacho hakuna anayekuwa tayari kukipokea .

Daktari anaendelea kusema vijana wengi wa kike na wa kiume siku hizi hawalelewi kuwa wake za watu, mama na baba wa familia kama ilivyokuwa hapo zamani,wengi wao wanakurupuka aidha kwa shinikizo la wazazi au kundi rika bila kuijandaa kiakiri hali inayosababisha tofauti ya mwanamke na mwanaume kuendelea kupungua kila kukicha

KWA NINI NDOA ZINAVUNJIA KWA KASI SIKU HIZI?

Maadili kwa watoto yameshuka kabisa na kupelekea Uzinzi ,tamaa ya mali,kukosa

TOLEO MAALUM LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA -DISEMBA, 2023

uvumilivu inapotokea changamoto,
kutomshirikisha Mungu familia
zetu,kutoheshimiana na uchaguzi dhaifu wa
mwenza ni mambo yanayochangia kwa kiasi
kikubwa kuvunjika kwa ndoa.

Mbali na changamoto hizo za maisha Daktari
anasema bado kukosekana kwa watoto
(Ugumba) kunaelezwa kuwa tatizo kwa
wanandoa kwani wengi wanaoana bila kupima
afya zao hasa za uzazi na wengi wanashindwa
kukubali ukweli kwamba uzazi ni zawadi kutoka
kwa Mungu.kwa mujibu wa utafiti wangu kila
ndoа 100 zisizo na watoto asilimia 60 wahanga
wakubwa ni wanawake na asilimia 40 ni
wanaume,lakini mara nyingi wanawake ndio
wanaobebeshwa msalaba wa Ugumba.

LAKINI JE UGUMBA HUO UNASABABISHWA NA NINI?

Daktari mniko anasema Matumizi ya njia za
kisasa za uzazi wa mpango zinaweza pia
kucheleweshwa upatikanaji wa mtoto na hivyo
kuvuruga ndoa,matumizi ya kisirisiri ya njia hizi
pia kunaweza kuleta changamoto kwa
mwanandoa aliye mficha mwenzake na hivyo
kushindwa kuwa wazi kwa mwezake ili kutafuta
ufumbuzi wa suala hilo.

Ukisasa pia ni moja ya changamoto kwa
vijana wengi hasa wanapoiga kila kitu
wanachokiona kwenye mtandao au mila za
watu wengine kuwa baada ya kuzaa watoto
kadhaa wanawahi kufunga au kutumia njia za
kisasa wasizae tena,wanasahau mazingira
waliyozaliwa na kukulia kuwa yana umuhimu

wake pamoja na kutoziheshimu mila na desturi
njema za wazazi wetu.

Tamaa mbaya inayopelekea kutoridhika na vile
tulivyonavyo na tunavyopewa au kutendewa na
wenza wetu,hali hiyo husababisha kushusha
thamani ya mwenza wako na tamaa inapozidi
moyo wa wa shukurani kwa Mungu na kwa
wenza wetu inakosekana.

USHAURI WAKE NI NINI?

Vijana wafahamu ndoa ni ya Mungu na ni ya
maisha yote,mke au mume mwema hupewa na
Mungu huu ni ukweli usiokuwa na
ubishi.Upendo wa kweli kumfichia siri mwenza
wake na mwisho kabisa tuwe na muda wa
kutosha katika kufanya uchaguzi wa wenza
wetu na tumshirikishe Mungu.

NAWASHUKURU WAAMINI WA JIMBO LA MUSOMA KWA MAJITOLEO KATIKA UINJILISHAJI - ASKOFU MSONGANZILA

Na Veronica Modest Musoma

Askofu wa Jimbo Katoliki la Musoma Michael Msonganzila amewapongeza waamini wa Jimbo hilo kwa majitoleo yao ya hali na mali katika kuendeleza shughuli za uinjilishaji na maendeleo ya ustawi wa jamii ndani ya Jimbo.

Askofu Msonganzila ameyasema hayo wakati wa adhimisho la Misa Takatifu ya kufunga mwaka wa kanisa na siku ya Missio - Musoma Novemba 26, mwaka huu, katika Kanisa kuu la Maria Mama wa Mungu Musoma mjini, ambapo amesema majitoleo yao yameendelea kusaidia katika kutangaza neno

la Mungu.

"Niwashukuru walei wote kwa namna mnavyoshikamana katika kazi ya uinjilishaji, kwa mwaka jana tulipata zaidi ya millioni 40 siku ya Missio -Musoma na imesaidia sana katika kujenga vigango vilivyokuwa vimekaa muda mrefu bila kukamilika na waamini walikuwa wanatembea umbali mrefu katika kufata huduma ya kiroho, tumesomesha masista na mafrateli pamoja na kuwasaidia kununua usafiri kwa ajili ya Padri ambao hawakuwa na usafiri ili waweze kufanya Utume wao vizuri, hilo sio jambo dogo nawashukuru sana" amesema Askofu Msonganzila.

Askofu huyo amesema katika kujenga hekalu la Mungu lazima kila mmoja ajitolee, maana hakuna mtu asiye na kitu cha kutoa na unapojitoa kwa moyo wote kwa ajili ya kazi ya Mungu, mwenyezi Mungu huwa anakurudishia mara dufu hivyo tusijione wanyonge tunapoambiwa kusaidia shughuli za uinjilishaji.

Paroko wa Parokia hiyo Padri Medard Chegere amemshukuru Mhashamu Baba Askofu kwa kukubali kuadhimisha Misa Takatifu ya siku ya kufunga mwaka wa kanisa na Missio - Musoma katika Parokia hiyo pamoja na kuwapatia waamini neno la kuwatia moyo na hamasa juu ya majitoleo katika kazi ya uinjilishaji.

MCHANGO WA 5% TAASISI ZA JIMBO PASUA KICHWA

Na Idara ya Mawasiliano Jimbo.

Mkurugenzi wa Idara ya Maendeleo Jimbo Katoliki la Musoma Padri Robert Luvakubandi amewataka wakuu wa taasisi zetu za Jimbo kuhakikisha kile walichokubaliana kuwa kila taasisi inatakiwa kutoa asilimia 5 ni lazima kizingatiwe .

Padri Luvakubandi ameyasema hayo wakati wa kikao cha wadau wa Elimu Jimbo kilichofanyika Disemba 14 ,2023 katika ukumbi wa Parokia ya Musoma mjini,ambapo amesema inasikitisha sana kuona kile kinachopitishwa katika maazimio ya vikao vyetu hakizingatiwi.

"Bajeti ya baba Askofu ya mwaka inazingatia sana suala la mchango wa asilimia tano kutoka katika taasisi zetu ,ni aibu sana Jimbo zima kukusanya millioni 107 ,hili linatokana na wengi wetu kuchukua taasisi unayosimamia kama mali yako na unasauku kuwa mmiliki wa shule yupo,amesema Mkurugenzi huyo.

Amesema mara nyingi taasisi zetu zimekuwa zikiingia katika matatizo ya mahusiano mabaya baina ya Serikali na kanisa kutoptana na taarifa zetu za fedha kutowekwa vizuri,hali inaonyesha kuwa sisi hatuko makini.

Katibu wa Askofu Padri Cleophas Sabure amesema kwa mujibu wa kikao cha bodi ya wadhamini (trustees) imeagiza wale wote ambao wameorodheshwa na hawajalipa ipaswavyo, Ofisi itakwenda kuangalia na kuwaandikia barua ya kuwataka walipe.

Amesema bodi inasikitishwa na kitendo cha taasisi kutotoa mchango huo na mara wanapopata matatizo wao ndio wa kwanza kuomba msaada wasaidiwe wakati wao hawatoi michango hiyo.

"Ni vizuri tukaona umuhimu wa kushiriki katika mchango hii ili unapoomba msaada pale unapokuwa na shida utembee kifua mbele na sio kwenda kuomba huku ukiwa na aibu kutoptana na kwamba unaogopa kuulizwa swali wewe ulishachangia nini katika mfuko huo"Amesema Padri Sabure Katibu wa Askofu Jimbo.

Katibu wa Elimu Jimbo la Musoma Padri Julius Magere amesema kuchangia mchango huo sio hiari ni lazima kwa kila mara tunapatwa na majanga ya ghafla bila kuwa na maandalizi ,hivyo unapochangia unakuwa umejitunzia akiba ili kupata msaada wa haraka bila vikwazo vyovytote.

ASANTENI WAAMINI WA PAROKIA YA MUGUMU KWA MAPOKEZI MAZURI-PADRI JOHNSTONE KITUNZI

Na Mwandishi wetu Mugumu

Padri Johnstone Kitunzi amewashukuru waamini wa Parokia ya Mugumu kwa namna walivyompokea mara baada ya kuwa nje ya Jimbo kwa muda fulani kutokana na majukumu ya Utume, ambapo amesema amejifunza mambo mengi sana kwa muda aliokuwa nje.

Akimtambulisha wakati wa adhimisho la Misa Takatifu iliyofanyika Novemba 19, 2023 Paroko wa Parokia hiyo Padri Joel Marwa amesema kwa sasa Padri Kitunzi atakuwa Paroko msaidizi wa Parokia hiyo, ambapo amechukua nafasi ya Padri Cleophas Chacha Sabure ambaye ndiye aliyekuwa Paroko Msaidizi wa Parokia hiyo.

“Napenda nichukue nafasi hii rasmi Padre kukukaribisha rasmi katika familia hii ya wana mugumu ili kushirikiana katika Utume huu wa kuchunga kondoo wa Bwana na kuendelea kulitangaza neon la Mungu na kuwahubiria habari njema ya wokovu na kuachana na matendo ya dhambi.

Akitoa neno la shukrani Padri Johnstone Kitunzi amewashukuru na kuwapongeza kwa namna walivyo na mshikamano na kasi kubwa ya maendeleo katika kuhakikisha wanalitangaza neon la Mungu kwa vitendo na sio maneno matupu.

“Nimefurahishwa sana na ujenzi wa nyumba ya Mapadri ya kisasa hakika mmewatendea haki sifa na Utukufu tumrudishie Mwenyezi Mungupamoja na mazingira mazuri ya Kanisa ,nilipofika niliuliza ni hoteli ya kitalii au ni mradi, nilipopewa maelezo nilifurahi sana na niwapongeze kwa jitihada kubwa mnazozifanya, mmekuwa wabunifu katika kuleta maendeleo kanisani hadi katika jamii inayowazunguka kutoka na majitoleo yenu, kuna jambo la kujifunza kutoka kwenu,” amesema Padri Kitunzi.

Kitunzi amewashukuru kwa mapokezi makubwa na kuahidi ushirikiano mkubwa baina yake na Parokia,kwani bila ushirikiano wa Pamoja hakuna kinachowezekana na kikubwa ni umoja,upendo na kuvumiliana pale unapoona mwenzako amekukwaza na umekwazika basi tusameheana na kazi ya Mungu isonge mbele.

TOLEO LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA - DISEMBA, 2023

Jumuiya Ndogo Ndogo za Kikristo (JNNK) katika Jimbo la Musoma na Nchi za AMECEA (Afrika Mashariki na Kati).

Toleo lililopita tuliahidi kuja na Historia Fupi ya Jumuiya Ndogo Ndogo za Kikristo
Mambo Yalianza Hapa

Inawezekana hakuna kumbukumbu za kihistoria za kutosha zilizohifadiwa katika

Kwa ajili ya Mateso yake Makali: Utuhurumie Sisi na Dunia Nzima

Mungu Mtakatifu, Mtakatifu mwenye Enzi, Mtakatifu Usiyeweza Kufa

Utuhurumie Sisi na Dunia Nzima

TUNAWAALIKA WAJUMBE/KIONGOZI WA KAMATI YA MAADHIMISHO YA JUBILEI YA MIAKA 50 YA JNNK JIMBO LA MUSOMA KUJA NA TAMKO LA JIMBO AU BARAZA LA MAAKOFU TANZANIA(TEC)NA KUWAPA WASOMAJI WETU TAARIFA YA MAANDALIZI HAYA. JE, JIMBO LA MUSOMA LIMEJIANDAA VIPI?

TOLEO LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA - DISEMBA, 2023

BURUDANI NA MICHEZO

WAHITIMU WA SHULE YA AWALI YA BAKHITA WAKATI WA MAHAFALI YAO YALIYOFANYIKA DISEMBA 2,2023 SHULENI HAPO.

KWAYA YA MUUNGA YA PAROKIA YA MASONGA WAKATI WA JUBILEI YA MIAKA 75 YA PAROKIA HIYO NOVEMBA 9,2023

TOLEO LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA - DISEMBA, 2023

WAHITIMU KIDATO CHA NNE SHULE Y SEMINARI YA MAKOKO JIMBO KATOLIKI LA MUSOMA 2023.

**WAHITIMU WA CHUO CHA ST. ANHTONY VTC
MAKOKO JIMBO LA MUSOMA 2023.**

HABARI KATIKA PICHA

**IBADA YA KUPOKEA MAKANZU NA MISALABA KWA WASEMINARI
WA MWAKA WA MALENZI 2023/204 NYUMBA YA MALEZI.**

TOLEO LA JARIDA LA MUGAMBI NOVEMBA - DISEMBA, 2023

ZAIDI YA WAAMINI 210 WAMEPOKEA SAKRAMENTI TAKATIFU YA KIPAIMARA KATIKA PAROKIA YA MT. YOHANE MBATIZAJI NYAMIONGO.

MATANGAZO YA TAASISI ZETU

JE UNAHITAJI HUDUMA YA CHAKULA FIKA ST ANTHONY VTC NYAMIONGO KWA HUDUMA BORA KABISA YA CHAKULA.PIGA: 0756836693